

DN Fredensborg årsberetning 2020

Strandoverdrev ved Peder Mads Strand syd for Sletten. I baggrunden Hven.

1. DN Fredensborg

Denne årsberetning dækker DN Fredensborgs aktiviteter 2/1 2020 til 8/1 2021. DN Fredensborgs årsmøde 2020 er flyttet fra nov. 2020 til foråret 2021 pga. corona. Årsmødet og det efterfølgende konstituerende bestyrelsesmøde skal være afviklet ind 1. maj 2021 iflg. DN's vedtægter. Formanden for bestyrelsen i Nationalpark Kongernes Nordsjælland giver på årsmødet 2020 status på nationalparken. Alle er velkomne.

De politiske vinde blæser miljøets, naturens og klimaets vej både i vores kommune, nationalt og internationalt. Den af Folketinget netop vedtagne biodiversitets- og natur-nationalpark pakke rummer en vifte af muligheder for naturbevarelse og naturgenopretning.

I Fredensborg Kommune er der ca. 1300 medlemmer af DN. Det lokale arbejde varetages af en bestyrelse på normalt 12 medlemmer (p.t. 10). Hertil kommer to suppleanter (vakante) og 4-5 resursepersoner til mere afgrænsede opgaver.

Bestyrelsens arbejder inden for seks hovedområder: sagsbehandling, projekter, formidling, naturpleje, arrangementer/ture og deltagelse i råd, nævn og netværk. Vi er i tæt dialog med DN's sekretariat omkring sager og kurser og samarbejder med de andre DN afdelinger i Samråd (SR) Nordsjælland.

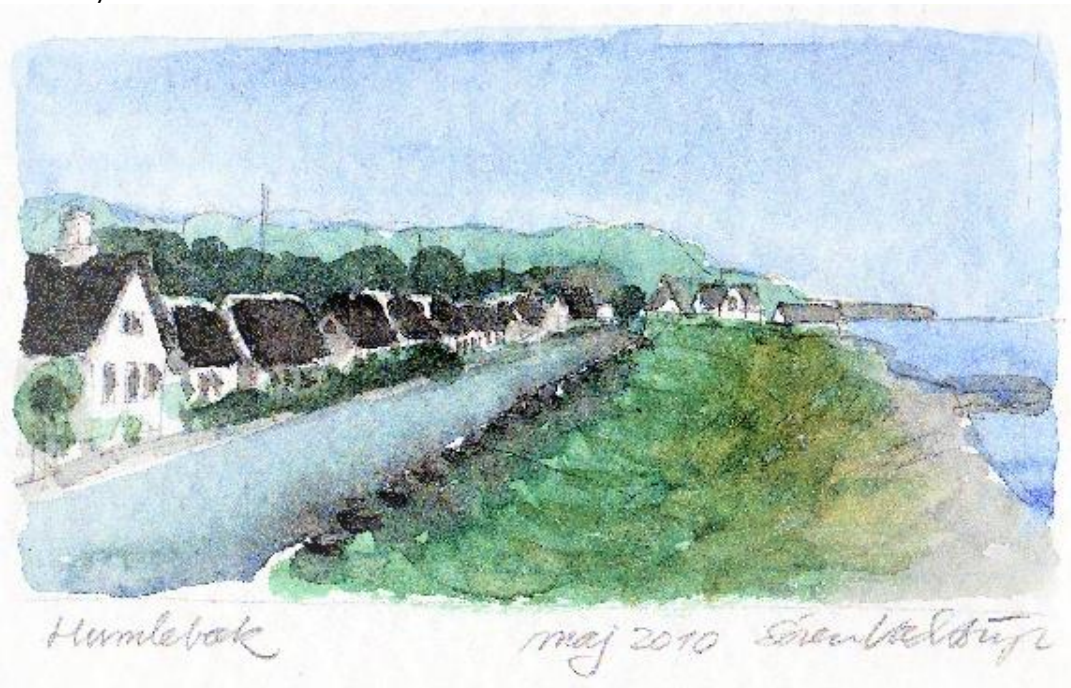
Corona situationen har sat sit præg på aktiviteterne i bestyrelsen og i kommunen i 2020 men meget er dog gennemført.

Bestyrelsen har holdt 6 bestyrelsesmøder i 2020. Udgangspunktet er månedlige møder. Herudover har de enkelte arbejdsgrupper holdt en del møder. Vi har i forbindelse med vores arrangementer, projekter og initiativer i årets løb samarbejdet med en række lokale foreninger.

Vi har været på besigtigelser og er i dialog med kommunen, Fredningsnævn (fx vedr. udsigtsfredninger ved Esrum Sø), Planklagenævn og lodsejere m.v. omkring sager, projekter, politikker, strategier og forskellige miljø- og landzonetilladelser. Derudover har vi været involveret i særmøder, arrangementer/ture, naturpleje og borgermøder med kommunen, lokale foreninger og borgere.

Desuden har vi kigget på den planlagte kollektive varmforsyning med fjernvarme til nyt boligområde, Sølyst Strandpark i Nivå.

Der har været en del borgerhenvendelser til os vedr. naturtilstanden i Fredensborg Kommune. Nogle kontakter har dog haft karakter af efterspørgsel på konsulentbistand i uenigheder med kommune og naboer, hvilket vi naturligvis ikke kan gå videre med, hvis der ikke er særlige naturhensyn.

Søren Vadstrup, 2010: Gl. Humlebæk nord for havnen.

2. Organisatorisk udvikling i DN Fredensborg

Vores grundige organisationsanalyse for DN Fredensborg i 2014-15 og 2018-19 med strukturer, mandater og processer har stadig ikke den store interesse i bestyrelsen. De overordnede mål for organisationsudvikling i DN Fredensborg er decentralisering, transparens i indsatserne og øget aktivering og rekruttering af bestyrelsesmedlemmer.

Bestyrelsen er struktureret med et formandskab bestående af formand og næstformand (i 2020 to ad hoc næstformænd) og koordinatore for fire arbejdsgrupper: sager, formidling, naturmøde og naturpleje.

Gruppekoordinatorene samordner gruppernes arbejde og refererer til bestyrelse og formand. Et realistisk ambitionsniveau med en klar arbejdsfordeling er helt afgørende. Detaljerede dagsordner til bestyrelsesmøder med status på projekter og sager fungerer som en slags internt nyhedsbrev for bestyrelsen.

Odd Erland Bakkengen er trådt ud af bestyrelsen i nov. og fortsætter som resursepersion for naturpleje. Bjørn Sandbjerg er stoppet som ressourceperson for nyhedsbrev, facebook og www og takkes for en god indsats gennem årene. Vores mangeårige medlem af bestyrelsen og bindeled til DOF, Birgitte Garde, døde desværre 6/3 2020. Æret være hendes minde og store indsats for DN Fredensborg.

Vi har deltaget i kurser arrangeret af DN's sekretariat i politisk interessevaretagelse, 2017 Planlovs §35-38 om landzonebestemmelser, vandråd og kystbeskyttelse.

En central udfordring for fremtiden er, hvordan sikrer vi os, at DN Fredensborg fremover har tilstrækkeligt med bærende kræfter til det forestående generationsskifte.

3. National DN vision og organisationsstrategi

Vi har op til SR-møder deltaget i to workshops med DN præsident og folk fra DN's sekretariat vedr. udvikling af national DN vision og strategi. Udkast til vision som afsæt for organisationsstrategien 2021-2026 blev diskuteret indgående på repræsentantskabets (REP's) møde 21/11 2020, hvor DN Fredensborg også deltog. REP er DN's øverste organ.

Organisationsstrategien skal godkendes endeligt på REP-mødet til foråret 2021. Børne- og unge- vision og strategi spiller en afgørende rolle for udmøntningen af DN's organisation. Et gennemgående princip er, at DN søger dialog før kritik. Nationalt prioriterede indsatsområder iflg. den vedtagne DN aktivitetsplan 2021 er:

- natur og biodiversitet
- klima
- miljø og drikkevand.

4. Digitale platforme og medier, publikationer og presse

DN Fredensborgs digitale nyhedsbreve, websider og Facebook sider informerer om især hørings svar, sager og DN Fredensborgs arrangementer præsenteret i et turprogram. Særligt de digitale nyhedsbreve er nyttige til opsummering af vores vigtige hørings svar, som borgere, interessenter og politikere kontakter os om.

Det kniber stadigvæk for afdelingen at gøre effektivt brug af Podio, som er DN's sagsbehandlingssystem og debatforum.

Første oplag på 2,000 stk. af vores hæfte "Naturen i Fredensborg Kommune" fra 2018 har været meget efterspurgt og er næsten opbrugt. Vi har i dec. optrykt et opdateret andet oplag på 1500 stk. Hæftet kan bl.a. hentes på kommunens biblioteker og i Aarstidernes gårdbutik.

Nye medlemmer har fået velkomstbrev, vores hæfte "Naturen i Fredensborg Kommune" afdelingsfolderen og folderne om kommunens fire fredninger. Vores indsatser har fået god lokal presseomtale i 2020 i UgeNyt Fredensborg og Frederiksborg Amts Avis.

5. Seks digitale naturmøder

DN Fredensborg har sammen med Helsingør Folkeuniversitet og Fredensborg Kommune afholdt seks digitale naturmøder på den digitale platform Zoom i okt.-nov. 2020 fordelt med et om ugen i seks uger. Der var to møder om hvert af følgende 3 emner:

- klima
- affald/cirkulær økonomi
- biodiversitet.

Udgangspunktet for møderækken er Fredensborg Kommunes "*Grøn Politik for klima, energi, natur og miljø 2019-2023.*" Efter aftale med oplægsholderne kunne man i en periode efterfølgende se/gense de enkelte møder via DN Fredensborgs hjemmeside.

Der var 30-45 deltagere til hvert af disse seks virtuelle møder. Eksterne/nationale og lokale fageksperter startede med indledende oplæg/præsentationer til efterfølgende spørgsmål og diskussion.

Blandt de prominente oplægsholdere, facilitatorer og eksperter var: udvalgsformand for PMK-udvalget, enkelte andre politikere, bred deltagelse fra kommunens miljøforvaltning, Fredensborg Forsyning, NSPV, Norfors, professor i biologi fra KU, affaldsdirektør fra affaldsselskabet Reno Syd og en anerkendt naturkonsulent fra Natur og Landbrug ApS.

Virtuelle stormøder rummer mange fordele: de er bekvemmelige, billige, ingen transporttid og umiddelbart upåvirket af corona og logistiske omstændigheder. Digitale møder kan endvidere udkrystalliseres på flere måder fremover, fx som månedlige møder i forskellige sammenhænge og temaer og måske i et forløb i en cocktail med fysiske møder. De virtuelle møder rummer ikke som fysiske møder mulighed for uformel "smalltalk", fysisk nærvær, m.m. mellem deltagerne lige før, under og lige efter møderne.

6. Klima

Klimahensyn bliver efterhånden integreret i flere og flere af de sager og projekter, som DN Fredensborg beskæftiger sig med og vil prioritere fremover, som kommunen også gør. Fredensborg Kommune nedsætter tidligt i 2021 et stort Klimaråd, hvor DN Fredensborg har udpeget en repræsentant. Klimarådet sammensættes årligt og det første møde af to årlige møder er til april 2021.

Formålet med Klimarådet er at understøtte kommunens grønne omstilling i samarbejde med borgerne, erhvervsliv og organisationer. Klimarådet vil sætte klimadagsordner, rådgive byrådet og de politiske fagudvalg, fremme reduktion af CO₂-udledning mv. og være kommunens klimaambassadør over for organisationer og offentlighed.

Klimarådet afholder, som konfirmeret af byrådet 21/12, en stor klimakonference (100-150 deltagere) i maj/juni 2021 med bred deltagelse af borgere, foreninger og politiske partier.

7. Politiker/strategier/projekter/sager

Bilag 1 præsenterer nogle mindre sager/projekter, vi har været involveret i.

7.1 Politikker og strategier

DN Fredensborg har i efteråret 2019 afgivet detaljeret hørings svar til kommunens "*Grøn Politik for klima, energi, natur og miljø 2019-2023*". Som en del af den overordnede planlægning har kommunen efterfølgende i 2020 udarbejdet en Planstrategi 2032, som vi har kommenteret på.

- *Planstrategi 2032 "Fremtidens Fredensborg Kommune"*
Fredensborg Kommunes vision for kommunen som en attraktiv og bæredygtig bosætningskommune. Vi har deltaget i borgermøde og afgivet detaljeret hørings svar. DN's bemærkninger vedrører især landskab og plante- og dyreliv. Temaet Klima, Bæredygtighed og Agenda 21 er desuden relevant for DN.

Der er brug for forbedret indsats, hvis biodiversiteten skal bevares/øges. Vi synes endvidere, at den bynære natur er underbehandlet i strategien, og at det er forkert ikke at omhandle kystlinjen, Esrum Sø, fredninger og invasive arter. Kommunen har lavet en hvidbog med de mange hørings svar og kommunens detaljerede kommentarer til hvert hørings svar.

- *Region Hovedstadens Udviklingsstrategi "En region for den næste generation"*. Input hertil er blevet koordineret gennem SR – med input fra også DN Fredensborg – og sammenskrevet af DN's sekretariat.
- *DN's råstofpolitik*
Det blev på REP-møde i efteråret 2019 på foranledning af SR Nordsjælland besluttet at udarbejde en DN råstofpolitik. SR har givet fine input med DN Allerød som koordinator i Nordsjælland og også DN Fredensborg som bidragsyder. Arbejdet koordineres nationalt af DN's sekretariat, og vi håber på fremskridt i 2021.

7.2 Nivå Havn udviklingsprojekt

Kommunens store udviklingsprojekt i Nivå Havn involverer foreninger i havnen og lokale interessenter og har været under forberedelse i flere år. DN Fredensborg har deltaget i interessent- og borgermøder.

Kommunen har ansøgt Fredningsnævnet om udvidelse af havnearealet, så den samlede fredede rørskov i området Svanesøen reduceres med 2000 m² til parkeringspladser og infrastrukturanlæg. Vi har 26/6 indgivet høringssvar, der modsætter sig dette. DOF har bidraget til vores høringssvar vedr. fuglelivet. Fredningsnævnet foretog besigtigelse 16/12, og vi afventer Fredningsnævnets afgørelse.

Langs Øresundskysten er det kun Nivå Bugten, der har rørskov og strandeng. Området "Svanesøen" tæt på Nivå Strandpark er attraktivt for fugle året rundt. Selv en mindre arealreduktion af Svanesøen, kan føre til, at sky ynglefugle, fx vandrikse og troldand, forsvinder.

Naturen er omgivet af færdsel også til havs i Nivå Bugten. Den planlagte udbygning af foreningernes faciliteter i Nivå Havn vil øge tilstrømning til området og give pres på natur og særligt fugleliv.

7.3 Lergravene i Nivå

Lergravene skal være Nivås grønne hjerte med et aktivitetsareal og mere stille naturområder. Vi følger projektet tæt og deltager i møder om denne bynære natur. Helhedsplanen for Lergravene i Nivå er blevet til i et tæt samarbejde mellem borgere, interessenter herunder DN Fredensborg og kommunen.

Senest er kommunen ved at etablere en åben træplatform for fuglekiggere m.m. i Nivågaardsøen, hvor Nivåvej møder Gl.Strandvej.

I foråret udgav Museum Nordsjælland sammen med Fredensborg Kommune en lille bog: *Lergravene i Nivå* med bidrag fra DN Fredensborg om lerets historie og Lergravens naturhistorie.

7.4 Naturpleje

Offentligt høslæt på Skovfogedengen i Grønholt Vang med borgere i begrænset antal pga. corona fandt sted 17/5 og 23/8 organiseret af Fredensborg Høslætlaug, der i 2009 blev etableret af DN Fredensborg. Høslættet gennemføres 2-4 gange årligt efter aftale med Naturstyrelsen Nordsjælland.

Herudover udfører vi løbende naturpleje med le rundt omkring i kommunen – fx på Højsager Møllebakke. Det afslåede materiale fjernes visse steder af Nordsjællands Park og Vej (NSPV). Vi har desuden rådgivet i naturpleje for et boligselskab på Krummediget, grundejerforeninger fx Solbakkevej vedr. Stejlepladsen ved Sletten samt ved et fællesareal ved Laveskove Allé op til skoven. Afsnittet om Græstedgård nedenfor og bilag 1 beskriver andre naturplejeprojekter.

7.5 Græstedgård

Græstedgård naturgenopretningsprojekt rummer mange fine intentioner og er på vores opfordring med i kommunens Planstrategi 2032 som en model for naturgenopretning.

PMK-udvalget har 1/4 2020 godkendt projektbeskrivelse med plejeplan. DN Fredensborg har afleveret høringssvar til plejeplanen, som kommunen har kommenteret på i detaljer og indarbejdet i plejeplanen. Vi er løbende i faglig dialog med kommunen og NSPV om naturgenopretning. Driften af arealerne vil fremover stadig ligge hos NSPV.

Høslæt vil foregå 2 gange årligt, men ikke hvor der er afgræsning. Der tages et tidligt høslæt og et sent høslæt på et tidspunkt, så blomsterne har mulighed for at sætte og modne frø. Der er sat hegn på marken nord for Græstedgård i nov./dec. Fredensborg Kommune vil supplere med høslæt, hvis kreaturerne ikke græsser arealerne tilstrækkeligt af.

7.6 Humlebæk Syd

Der er nu endelig politisk enighed om, at der med den nylige opførelse af pleje- og rehabiliteringscenter "Skovgården" ikke skal bygges/udstykket/bortforpagtes fremover i Humlebæk Syd området.

Kommunen ejer arealet, som gennem flere år har været forpagtet ud til almindeligt landbrug. De 40 hektar udlægges nu som naturområde med høj biodiversitet med bl.a. insekter, blomster, fugle samt rekreative stier. Det har DN Fredensborg arbejdet på længe.

Humlebæk Syd med det nye pleje- og rehabiliteringscenter "Skovgården" i baggrunden.

7.7 Statsskoven Knurrenborg Vang

Naturstyrelsen Nordsjælland vil i den vestlige del af Knurrenborg Vang udvide græsningen fra ca. 1,6 ha til ca. 19,5 ha pga. det fine naturpotentiale. Målsætningen er at lave ekstensiv græsning med kreaturer med en lang udbinding – naturgræsning med biodiversitetsformål. Indhegning (stødhegn) til en kvægfold forberedes. Området er relativt stort og rummer engarealer søer/vandhuller samt ældre skov.

Men offentligheden bliver afskåret fra det smukke naturområde, idet der kun er en enkelt låge ind i området. Denne låge ligger langt væk fra indgangene til skoven. DN har derfor henstillet til Naturstyrelsen, at der laves flere låger fx tæt ved Ebbekøbvej og ved Langstrupstien/Grønholt Å, samt at et afmærket stisystem etableres til vandrere.

Naturstyrelsen laver så yderligere 2 primitive "spang", så publikum kan komme ind i området fra hhv. nord og syd. Naturstyrelsen vil vende tilbage om nogle år vedr. en afmærket sti, når dyrene har åbnet landskabet, og mulighederne bliver mere synlige i terrænet.

7.8 Vandløb

Pga. corona var der i 2020 kun en enkelt besigtigelse/møde i nov. med kommunens Dialogforum for Vandløb vedr. vandløbstilstand, vandløbsprojekter og vandløbsstrækninger.

Der var nyetableret gydebanke på et sidevandløb, Dageløkkevandløbet, til Langstrup Å lige ved modelflyverklubben i Langstrup Mose. Forhåbentlig kan man allerede i 2021 se flere fisk, der gyder. Vi så også på et nyt gydestryg i Usserød Å, som lystfiskerne etablerede i 2018 ud for den sydlige del af kirkeskoven.

7.9 Naturgenopretning i Langstrup Mose

Langstrup Mose er et enestående lavbundsområde: en spændende naturmosaik af enge, mosehuller, småskove og dyrkede marker.

På den tidligere Karlebo Jagtforenings nedlagte skydebane i Langstrup Mose er et større kommunalt projekt til oprydning og naturgenopretning færdiggjort i 2020 med budget på 7 mil. kr og indspark fra os. Det er bl.a. oprettet 3 søer i mosens østligste del. Kommunens store investering har bl.a. udvirket, at den årlige jagt på kommunale arealer ikke fandt sted i Langstrup Mose i 2020.

7.10 Skydning i Langstrup Mose: sagen trækker ud

Asminderød Grønholt Jagtforening ejer selv deres skydeterræn i Langstrup Mose og har miljøgodkendelse til skydning. Men lervedskydning, skydetræning og prøver til jagttegn giver støj for dyreliv – ikke mindst fugle – og for naboer på især Langstrupvej, Lønholtvej, Oldvejen, Rolandsvej og Vejenbrødvej samt for naturvandrere og cyklister.

En nabogruppe organiseret i borgergruppen "Langstrup Moses Venner" kører en langvarig retssag mod jagtforeningen om støj fra skydning, som er målt til at være over Miljøstyrelsens beregnete grænseværdier. DN Fredensborg afventer resultatet af retssagen.

7.11 Modelflyvning i Langstrup Mose fortsætter

Modelflyvning i Langstrup Mose giver forstyrrelser for fuglelivet og naturens balance i og omkring de berørte matrikler.

Fredensborg Kommune gav i april 2018 Nordsjællands Fjernstyrings Klub (NFK) landzonetilladelse til flyvning med modelfly på angivne matrikler. Desuden gjorde kommunen det eksisterende klubhus (flytbar skurvogn) og maskinskur lovlige.

DN Fredensborg påklagede i 2018 afgørelserne til Planklagenævnet. Planklagenævnet har 29/10 2020 stadfæstet kommunens landzonetilladelse til flyvning med modelfly på arealet mange år frem i tiden. Denne afgørelse kan ikke ankes. Tilladelsen vil dog kunne inddrages, hvis statslig infrastruktur skal udbygges fx i forbindelse med transportkorridoren, eller hvis kommunen igangsætter naturgenopretning, der relaterer sig til arealet med modelflyveplads.

Planklagenævnet ophæver samtidigt Fredensborg Kommunes lovliggørelse af eksisterende klubhusskur og maskinskur. Men Planklagenævnet åbner op for, at NFK igen søger kommunen om lovliggørende landzonetilladelse til klubhus og maskinskur.

NFK har i nov. 2021 søgt kommunen om landzonetilladelse til en ny tilsvarende skurvogn og til det eksisterende maskinskur. DN Fredensborg kan så påklage en eventuel landzonetilladelse til Planklagenævnet til endelig afgørelse. Klagen har opsættende virkning, så klubhus og maskinskur er ulovlige frem til Planklagenævnets afgørelse.

REGIONALE INITIATIVER

7.12 Fredningsforslaget for Esrums Søes omgivelser

Forslaget til Fredningsnævnet 01/03 2019 er stilet af DN og Hillerød Kommune. Fredningsforslaget omhandler revision og samling af Esrum Sø fredningerne og en sti rundt om søen i de fire kommuner omkring søen: Gribskov, Helsingør, Hillerød og Fredensborg.

De tre primære grunde til fredningsforslaget er:

- Den begrænsede adgang for offentligheden til Esrum Sø og dens omgivelser.
- De bevaringsværdige landskabs-, natur- og kulturværdier.
- De eksisterende utidssvarende småfredninger i tilknytning til Esrum Sø.

Det drejer sig om ialt ca. 718 ha, heraf ca. 157 ha nye fredede områder. DN's sekretariat, DN Fredensborg og DN afdelingerne i Hillerød, Helsingør og Gribskov kommuner har deltaget i forberedelserne af forslaget sammen med Hillerød Kommune. Vi har endvidere været til borgermøder og tre besigtigelser arrangeret af Fredningsnævnet. Der er lavet en miljørapport med en positiv vurdering af miljøkonsekvenser af fredningsforslaget.

Som igen bekræftet af byrådet 21/12 2020 støtter Fredensborg Kommune ikke fredningsforslaget, og heller ikke det i 2020 reviderede forslag med bl.a. en omlægning af en stistrækning. Det samme gælder Gribskov og Helsingør kommuner. Afvisningen indbefatter formål, søsti, sammenlægning af småfredninger og restriktioner på hestehold m.v. Årsagerne er hovedsageligt mulige begrænsninger for lodsejere, afledte svært gennemskuelige økonomiske konsekvenser for kommunerne, og at fredningsforslaget faldt sammen med etableringen af Nationalpark Kongernes Nordsjælland. Der er betydelig lodsejermodstand mod især søstien. Fredningsnævnet kommer sandsynligvis med afgørelse i 2021.

7.13 Nationalpark Kongernes Nordsjælland

Nationalpark Kongernes Nordsjælland består af store statsskove, søer, overdrev, agerland, heder og sågar sandflugtslandskaber. Parken blev indviet 29/5 2018 efter ca. ti års debat. Den er med 263 km² Danmarks næststørste nationalpark strækkende sig over fem kommuner: Fredensborg, Gribskov, Halsnæs, Helsingør og Hillerød. Nationalparken er fragmenteret over et stort område.

I Fredensborg Kommune omfatter nationalparken Esrum Sø, Kelleris-kilen, Krogerup-skovene, Fredensborg Slotspark, Grønholt Hegn, Grønholt Vang, Danstrup Hegn og nogle lodsejeres jorder, især omkring Grønholt.

Nationalparkplan 2020-26 indrammer indsatserne frem til 2026 og blev i juni 2020 godkendt af bestyrelsen for Nationalparken. Vi har kommenteret på den omfattende plan og deltaget i offentlige møder og diskussioner med nationalparksekretariatet de sidste tre år. Det første naturprojekt i Fredensborg Kommune med støtte fra Nationalparken og kommunen er igangsat ved strandengen nord for Humlebæk Havn (se bilag 1), som er med i nationalparken. Nye projekter vil følge trop vil følge trop.

7.14 Statslig natur-nationalpark

Der vil med det nylige politiske forlig om biodiversitet og natur-nationalparker blive etableret en del statslige natur-nationalparker i Danmark. Miljø- og Fødevareministeriet har som en af de to første natur-nationalparker udstykket et område i Gribskov med nærmere angivet indhegninger til store græssere som naturplejere.

De store græssere har været omdiskuteret på SR-møder og med Naturstyrelsen Nordsjælland. DN går nationalt ind for natur-nationalparker. Vi var med skovrideren for Naturstyrelsen Nordsjælland og Miljø- og Energiministeren som vært på digital video skovvandring fra Oustrupgaard i Gribskov 29/9 med talrige andre interessenter.

7.15 Region Hovedstadens råstofplaner

Region Hovedstaden har i 2020 haft Råstofplan 2016/2020 i høring, og vi har tidligere deltaget i borgermøder herom. Der er nu lavet den manglende miljørapport, som har gjort tidligere fremlæggelser af Råstofplan 2016 og 2020 ugyldige.

Råstofplan 2016/2020 udpeger igen et interesseområde ved Lille Toelt til godkendelse som graveområde og dermed grusgrav. Vi har i høringssvar i nov. til Region Hovedstaden – som også kommunen – igen modsat os Lille Toelt som interesseområde. Det vil ødelægge fine landskabelige værdier set med frit udsyn fra Kongevejen mod øst, og vil øge trafikken omkring Toelt, hvor der i forvejen er en losseplads.

Vi har desuden deltaget i SR's omfattende bemærkninger til hele Råstofplan 2016/2020, som er koordineret af DN Allerød. Her er bl.a. lagt vægt på naturgenopretning af grusgrave.

7.16 Transportkorridoren, Ring 5 Nord og Overdrevsvejens forlængelse

Der har ikke i 2020 været væsentlige beslutninger eller udvikling omkring større infrastrukturprojekter.

8. Samarbejde med Fredensborg Kommune

Vi har i 2020 koordineret med kommunen omkring strategier, projekter, digitale naturmøder, sager, etc. Det glæder os endvidere, at NSPV fortsat planlægger mere naturvenlig naturpleje og naturgenopretning.

Kommunens "*Grøn Politik for klima, energi, natur og miljø 2019-2023*" og "*Planstrategi 2032*", som DN Fredensborg begge har kommenteret på, giver høj prioritet til miljø og natur. Fredensborg Kommune stiler endvidere mod at opsigte lejeaftaler på kommunens landbrugsarealer samt andre arealer og omdanne dem til naturområder, som det fx er tilfældet med Humlebæk Syd. DN samarbejder med kommunen omkring disse fine initiativer.

Fredensborg er klimaplus kommune tilmeldt DN-initiativet "*Giftfri Have*", som frasiger brug af sprøjtegifte. Kommunen har udpeget egne arealer til "*Giftfri Have*".

Grønt Råds første og eneste møde i 2020 afholdtes 31/8 som stor workshop med kommunens miljøakademikere og Grønt Råds medlemmer om indsatser i kommunens "*Grøn Politik for klima, energi, natur og miljø 2019-2023*". Fire temaer var i fokus:

- rent drikkevand og forebyggelse af jord- og grundvandsforurening
- biodiversitet
- klimatilpasning
- cirkulær økonomi og bæredygtigt affaldskredsløb.

Kommunens arbejde med stikort og stiggruppe lå næsten stille i 2020 pga. corona og barsel.

Vi har tildelt DN's flotte naturkalendere til udvalgte natur-ildsjæle i byrådet og i kommunens grønne forvaltning.

9. Samarbejde med Nivågaards Malerisamling

Vi samarbejder med Nivaagaards Malerisamling omkring foredrag, ture og arrangementer. Samlingens direktør holdt oplæg om kunsten i naturen til DN Fredensborgs årsmøde 2019. Vi holdt til gengæld foredrag 10/3 2020 hos Nivågaards Malerisamling om DN Fredensborg, naturen i kommunen og omkring museet. Desuden har vi foranlediget guidede naturture fra museet. Fremover vil der forhåbentlig vise sig nye muligheder for samarbejde.

10 Tak for 2020

En stor tak til alle bestyrelsesmedlemmer og resursepersoner for en velkvalificeret indsats i 2020 trods de svære betingelser med corona. Også tak for konstruktivt samarbejde til kommunen, lokale samarbejdspartnere og borgere i Fredensborg Kommune.

Vi har til digitale naturmøder og andet oplag af hæftet "*Naturen i Fredensborg Kommune*" fået lidt midler fra Grønt Guld programmet finansieret af VELUX FONDEN, restbeløbet på en arv og fra ISOBRO (indsamlingsorganisationernes brancheorganisation).

11. Fremtiden: 2021

Vi vil i 2021 bl.a. deltage aktivt med kommentarer til kommunens initiativer og følge op på, hvad der har med naturen i Fredensborg Kommune og klimasikring at gøre. Desuden er vi tæt på udviklingen omkring Nationalpark Kongernes Nordsjælland og den ny natur-nationalpark Gribskov. Vi forventer endvidere en afgørelse på det store fredningsforslag for Esrum Sø omgivelser, som der desværre har mødt en del politisk modstand.

SR har lavet aftale med Skovskolen i Nødebo, så fremtidige SR møder bliver holdt der. DN Fredensborg og DN Hillerød arrangerer for SR Nordsjælland i samarbejde med Naturstyrelsen Nordsjælland mandag 17/5, 2021 en ekskursion om naturskov og biodiversitet i Gribskov med en efterfølgende præsentation af Skovskolen ved direktøren.

Der er kommunevalg 16.nov. 2021, og vi vil forsøge at holde valgmøde i efteråret 2021 og evt. et naturmøde på Krogerup Højskole i 2021. Kommunen afholder en stor klimakonference organiseret af det nye Klimaråd i begyndelsen af juni 2021. Vi kan søge midler i 2021 hos det nye Grønt Guld program finansieret af VELUX FONDEN, som gives til DN aktive fra 67 år.

På vegne af DN Fredensborg bestyrelse

Jens Søndergaard
Formand, DN Fredensborg

Bilag 1: udvalgte mindre projekter/sager

Bynær natur

- *Vilde rabatter i byerne:* NSPV køre en biodiversitetskampagne i Fredensborg og Helsingør kommuner. Projektet er et samarbejde mellem Fredensborg Kommune (Vand og Natur), Helsingør Kommune (Natur og Miljø) og NSPV. Det er stor politisk opbakning. Vi er med i projektet "vilde rabatter" gennem møder med kommunen over de sidste 3-4 år. Projektet indgår i DN sekretariats arbejde med bynær natur i naturkommuner med vores notat om bynærnatur i Fredensborg Kommune.

Naturpleje og naturgenopretning

- *Naturplejeprojekt ved strandengen nord for Gl. Humlebæk Havn.* Naturplejen koncentrerer på et mindre område lige syd for bebyggelse på vandsiden af Gl. Strandvej. Projektet er finansieret af Fredensborg Kommune og Nationalpark Kongernes Nordsjælland. Projektet udføres af vejlaugget med faglig støtte fra os, praktisk hjælp fra NSPV og lekursus for 7 medlemmer af vejlauggets grønne udvalg.
- *Farum Mose ved den nye sportshal i Humlebæk Syd.* Besigtigelse på invitation fra kommunen, hvor vi lavede et indledende overblik over mosens flora og fauna i 2020 og eventuelle plejetiltag i 2021. Det meste af mosen, inklusive træbevoksningerne, ligger i enighed med kommunen hen uden indgreb og er til vurdering igen i 2021.

Landzonetilladelser

- *Vågemosen i Grønholt/Lønholt.* Ansøgning om lovliggørende landzonetilladelse til luksus campingplads (glamping) på Kongevejen i den nordlige udkant af Lønholt.

I høringssvaret fraråder vi, som mange af naboerne, at Vågemosen, omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, indgår, og at der etableres campingplads i landzone med kort afstand til naboer og natur. Campingpladser bør lægges i rekreative områder iflg. kommuneplanen. Iflg. bekendtgørelsen til campingreglementet kan byrådet kun tillade

mindst 100 pladser til camping i et område for at hindre spredning af små campingpladser i det åbne land. Vi er desuden bekymret for, at der her skabes præcedens for hele kommunen.

Kommunen (PMK udvalget) har 16/11 2020 givet afslag på ansøgningen om landzonetilladelse til glamping og påbudt rydning af eksisterende faciliteter.

Infrastruktur

- *Nye parkeringspladser er planlagt anlagt af kommunen i den lille statsskov nord for parkeringspladsen ved Gl.Humblebæk Kro.* Vi har accepteret, at det lille skovområde inddrages. Naturstyrelsen er også positiv, da Louisiana parkeringen er et reelt problem i området. Projektet er dog gået noget i stå.
- *Sti ml. Langerød og Danstrup Hegn.* Stien er igen opløjet og nu afhegnet af en lodsejer, hvilket er anmeldt til kommunen af lokale borgere. Kommunen påbyder reetablering af stien, som man iflg. naturbeskyttelsesloven ikke bare kan nedlægge. Vi rådgiver landsbylaug/lodsejere, men kommunen kræver dokumentation for stiens benyttelse.

Fredninger

- *Nivå Kirkeskov* er er privat skov ejet af Den Hageske Stiftelse og er en del af Usserød og Nivå Ådals fredningen. Den Hageske Stiftelse søger Fredningsnævnet om tilladelse til afdrift af hovedsageligt gamle nåletræer fra 40'erne og genplantning af blandet løvskov med bl.a. avnbøg. Vi har efter besigtigelse med kommunen, Den Hageske Stiftelse og dennes rådgiver og entreprenør, Skovdyrkerne Øerne, afgivet høringsvar 29/7, der anbefaler projektet, som forbedrer biodiversiteten.
- *Nivå-fredningen ved Nivå Vænge.* Vi har – inviteret af kommunen for at styrke planlægningen – besigtiget Nivåfredningen ved Nivå Vænge. Naboer ønsker, at Fredensborg Kommune rydder/tynder ud i bevoksningen på arealet lige syd for Nivå Vænge af hensyn til udsigten ned mod åen. Kommunen har tidligere tyndet ud i bevoksningen og efterladt små klynger af birketræer, jvnf. fredningens plejeplan.

Varmeforsyning

- *Kollektiv varmforsyning med fjernvarme til nyt boligområde, Sølyst Strandpark i Nivå.* DN Fredensborg anbefaler, at kommunen ikke forfølger naturgasbaseret fjernvarme. I stedet bør man overveje CO₂ neutrale løsninger. I øjeblikket peger pilen på varmepumpe, individuelt eller evt. som fjernvarme.

Byrådet godkendte 29/6 projektforslaget udarbejdet af SWECO, som er Norfors' rådgiver i denne sag. Det medfører, at området (altså også boliger der nu bliver bygget) udlægges til kollektiv forsyning med fjernvarme.

Bilag 2: DN Fredensborg ture/arrangementer

Følgende arrangementer blev gennemført i 2020 under hensyn til corona:

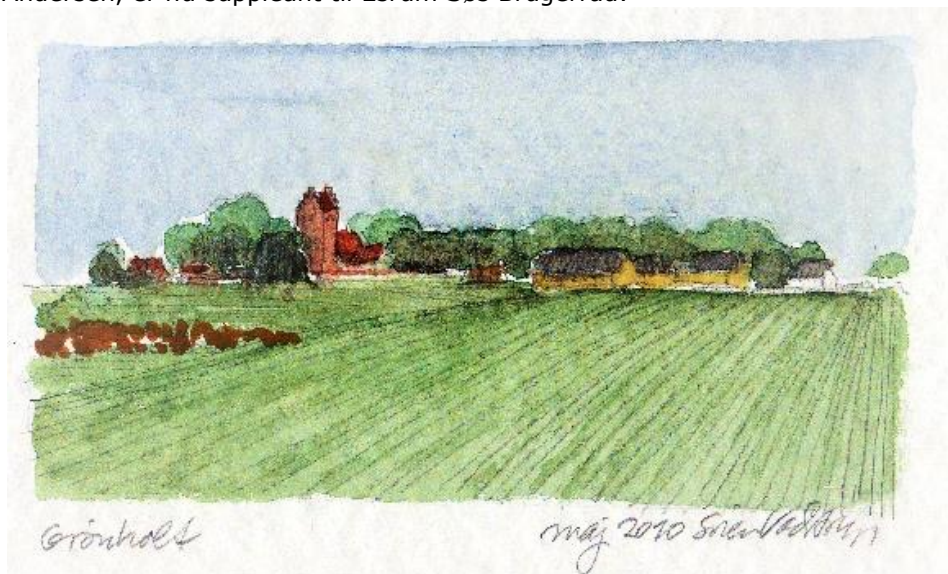
- Nattergaletur i Langstrup Mose, 29/5 og 2/6.
- Cykeltur til Bøllemosen i 22/8 i samarbejde med Cyklistforbundet.
- Nivådagen 6/9 med en stand sammen med Fugleværnsfonden og DOF som en del af ruten på *Nivå Ringen* (5km).
- Affaldsindsamling 19/9: sammen med Kokkedal på Vej, Jellerød Have, spejdergruppen De vilde Svaner, Fugleværnsfonden, Nivå Nu, Foreningen Lergravene Nivå, Kulturstationen og Aarstiderne blev indsamlet ca. 350kg affald i de fire bysamfund.
- Svampetur i Danstrup Hegn 26/9 og fugletur på Vestamager 1/11.

Nogle arrangementer udgik pga. af corona: i foråret Byg din egen Redekasse, Natur og Kultur i Grønholt Vang og Kystvandring samt i efteråret bustur til Faxe Kalkbrud/Stevns Klint i samarbejde med DN Gribskov.

Bilag 3: deltagelse i fora, råd og netværk

- SR Nordsjælland er forum for udveksling af erfaringer ml. DN afdelinger i Nordsjælland med 6 møder i 2020, kurser og ekskursion til naturpleje i Skuldelev Ås i Hornsherred.
- DN landsdækkende REP-møde (DN's øverste organ) – 2 årlige møder. Vedtagelse af aktivitetsplan, budget og valg til hovedbestyrelse m.m. Kun 1 digitalt/fysisk møde i nov. 2020 pga. corona.
- DN Skovnetværk – årlig ekskursion til et skovdistrikt med oplæg, diskussioner og feltbesøg og løbende dialog på et workspace i Podio. I 2020 blev netværkstræffet på Møn aflyst 2 gange men et nyt er planlagt til sep. 2021 på Møn.
- DN nye Naturparknetværk – årlig ekskursion m.m. med oplæg og feltbesøg sammen med dialog på et workspace i Podio. I 2021 er planlagt netværkstræf i Fredericia i april 2021 med besøg til Naturpark Lillebælt.
- DN Naturplejenetværk – formålet er at få plejet mere natur gennem egen pleje, vidensdeling om pleje samt gennem påvirkning af lodsejere og myndigheder.
- Kommunalt Dialogforum for Vandløb med deltagere fra kommunen, NSPV samt grønne organisationer med to årlige møder, kun et i nov. 2020 om vandløbstilstand, vandløbsprojekter og besigtigelse af vandløbsstrækninger. Forummet nedlægges i 2021, og vandløb lægges ind under Grønt Råd.
- Grønt Råd (kommunen) – 4 årlige møder heraf et med politikerne fra PMK-udvalget. I Grønt Råd sidder kommunens forvaltning, et medlem udpeget af byrådet, Naturstyrelsen Nordsjælland og lokale foreninger. Kun et møde i 2020.
- Dialogforum mellem Naturstyrelsen Nordsjælland og SR Nordsjælland med et årligt møde i feb. 2020. SR Nordsjælland har en repræsentant i Naturstyrelsen Nordsjællands brugerråd. Vi deltager gennem SR i DN's samarbejdsforum om Natur-Nationalpark Gribskov og i Naturstyrelsen Nordsjællands projektgruppe.

Med et bestyrelsesmedlems bortgang i 2020 har vi ikke mere plads i Esrum Søes Brugerråd (1 årligt møde), som også giver en ekstra plads i SR, hvor vi har to. Vores ressourceperson, Carl Holten-Andersen, er nu suppleant til Esrum Søes Brugerråd.

Søren Vadstrup, 2010: Grønholt har bevaret karakter af en skovlandsby anlagt i en rydning i skoven.